

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: **G. G.**

zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům
Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra České republiky, IČ 00007064
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. července 2021, č. j. OAM-358/ZA-ZA11-ZA20-2021,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl žalobou podanou dne 31. 8. 2021 rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“ nebo „správní orgán“) ze dne 29. 7. 2021, č. j. OAM-358/ZA-ZA11-ZA20-2021, kterým mu správní orgán neudělil

mezinárodní ochranu a posoudil žádost jako zjevně nedůvodnou ve smyslu § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žalobní argumentace

2. Včas podanou žalobou u zdejšího soudu se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým mu žalovaný zamítnul žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu.
3. S odkazem na ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) žalobce tvrdí, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Ve vazbě na to žalobce poukazuje na ustanovení § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu a má za to, že si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí a nezjistil tak spolehlivě stav věci. Dle jeho názoru je tak rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a vnitřní rozpornost odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu.
4. Žalobce tvrdí, že žalovaný porušil ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, neb nebyly dány podmínky pro označení žádosti jako zjevně nedůvodné. Žalovaný se měl dopustit špatného vyhodnocení rizika pronásledování a vážné újmy ze strany soukromé osoby ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Žalobce uvádí ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu ve spojitosti s tvrzením, že v Gruzii žalobci hrozí pronásledování ze strany soukromé osoby, před jejímž jednáním ji nejsou schopny státní orgány ochránit. Poté odkazuje na ustanovení § 14a zákona o azylu s tím, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, jelikož mu v Gruzii hrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu výhrůžek ze strany vysoce postavené soukromé osoby.
5. Žalobce v žalobě přibližuje svoji situaci v zemi původu a uvádí, že se stal obětí vysoce postaveného lichváře zastávajícího vlivnou pozici starosty v místní samosprávě a člena vládnoucí politické strany. Od této osoby byl žalobce nucen, z nutnosti uživit svoji rodinu, vypůjčit si peněžní prostředky ve výši cca 96 000 Kč. Lichvář požaduje po žalobci splacení částky téměř dvojnásobné, na což žalobce nemá finanční prostředky. Následně mu začal lichvář vyhrožovat, přičemž tyto výhrůžky byly zasílány žalobci a jeho manželce přes mobilní telefon a představovaly výhrůžky ztráty domova, únosem dítěte a zabitím žalobcovy rodiny. Žalobce tvrdí, že poté co se přestěhoval do České republiky za práci, lichvář se dostavoval do místa jeho bydliště a vyhrožoval manželčině matce. Žalobce uvádí, že se bojí o život.
6. Prostřednictvím manželčiny matky se žalobce dvakrát obrátil na státní orgány s žádostí o vyřešení sporu. Žalobce tvrdí, že policie neposkytla žádnou ochranu a rovněž soud, na který se obrátil, žalobcovu žádost o postupném splácení zamítl. Žalobce má za to, že jeho neúspěch u soudu je důsledkem vlivného působení lichváře na soud a policii. Jako důkaz pro jeho tvrzení odkazuje žalobce na správní řízení ve věci jeho manželky o udělení mezinárodní ochrany, která byla předmětem správního řízení č. j. OAM-840/ZA-ZA11-ZA20-2020.
7. Žalobce sporuje postup žalovaného, když tento zamítl jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany z takového důvodu, že Gruzie je Českou republikou považována za bezpečnou zemi původu a bez přihlédnutí k tvrzením žalobce a jeho závažné situaci, tuto žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalobce má za to, že představil takové skutečnosti, že nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu pro žalobce, neboť mu hrozí pronásledování ze strany výše zmíněné osoby.

8. Žalobce odkazuje na § 2 zákona o azylu s důrazem na význam původce pronásledování nebo vážné újmy. Má za to, že pronásledovatelem může být i soukromá osoba ve smyslu zmíněného ustanovení a rovněž má za to, že státní orgány mu nejsou schopny poskytnout ochranu před pronásledováním a vážnou újmu. Žalobce tvrdí, že v rozhodnutí žalovaného není zdůvodněno, z jakého důvodu se žalovaný domnívá, že žalobcovy potíže nejsou provázány s azylovými důvody. Správní orgán se tak měl zabývat tím, zda jde o pronásledování v případě žalobce z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, konkrétně k obětem organizované lichvy. Žalobce poukazuje na opomenutí žalovaného, když tento nevzal v potaz ustanovení § 14a zákona o azylu a nesprávně tak naznal, že žalobcovy potíže nelze podřadit pod riziko vážné újmy. Žalovaný se nevypořádal, zda žalobcovy obtíže mají relevanci ve vztahu k ustanovení § 14a zákona o azylu.
9. K problematice nedostatečné pozornosti ze strany správního orgánu výpovědím žadatelům, kteří pochází z bezpečné země původu, žalobce přdestírá s odkazem na Ročenku veřejného ochránce práv z roku 2019, že jednání soukromých osob kvůli nesplacenému dluhu nelze ani pro účely mezinárodní ochrany nikterak zlehčovat a tvrdí, že případy, kdy žadatelům hrozí vážná újma ze strany vymahačů dluhů proto, že mají vůči „mafii“ neuhrazený dluh, nejsou „beznadějné“ z hlediska doplňkové ochrany, kdy je třeba se jimi zabývat primárně z hlediska hodnověrnosti.
10. S poslední žalobní námitkou se žalobce zaměřuje na otázku ochrany ze strany státních orgánů. Uvádí, že nelze po žadateli nutně požadovat, aby se vždy pokusil obrátit na tamní policii a gruzínského ombudsmana. Splnění podmínky pro udělení mezinárodní ochrany neplatí vždy bezvýhradně. Ze zpráv, na něž odkazuje žalobce ve své žalobě, o stavu bezpečnosti země, nadto vyplývá, že v zemi existuje korupce a že aplikace protikorupčních zákonů je ztížena nedostatkem nezávislosti mezi orgány prosazování práva a justicí a že úspěšné případy proti vysoce postaveným úředníkům, kteří jsou za dobře s vedením v Gruzínském snu, zůstávají raritou. Správní orgán měl tvrzení žalobce v kontextu uvedených skutečností důkladně meritorně posoudit, mj. také srovnat s podrobnějšími zprávami o vlivu místních politiků na funkčnost a dostupnost policejní ochrany.
11. Žalobce uzavírá svoji žalobní argumentaci a má za to, že uvedl dostatečně konkrétní skutečnosti, z nichž plyne, že v jeho případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi. Žalovaný nesprávně žádost žalobce posoudil ve zrychleném řízení, měl však zvážit, zda meritum věci lze podřadit pod ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu vzhledem k možné příslušnosti k určité sociální skupině, případně pod § 14a zákona o azylu vzhledem k riziku vážné újmy (tj. výhrůžky zabitím).

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasí, neboť dle jeho názoru neprokazují, že by v postavení správního orgánu porušil některá ustanovení správního řádu, zákona o azylu, zásady správního řízení či mezinárodní závazky ČR. Žalovaný odkazuje na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, dostatečné a aktuální informace o zemi původu a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval individuálně, v souladu se zákonem o azylu, jednotlivými ustanoveními správního řádu a zásadami správního řízení. Proto na rozdíl

od žalobce nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné či nezákonné. Správní orgán zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí.

13. Dle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
14. Je třeba konstatovat, že žalobce je státním příslušníkem Gruzie, kterou Česká republika v současné době považuje za tzv. bezpečnou zemi původu - vyjma území Abcházie a Jižní Osetie - ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, což je v napadeném rozhodnutí podrobně odůvodněno. Na základě výpovědí žalobce a použitých informací o zemi původu žalovaný učinil závěr, že i v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Žalobce není a nebyl členem žádné politické strany, organizace či hnutí, politicky se v podstatě neangažoval, v zemi původu žádné azylově relevantní potíže neměl – uváděl pouze obavy z výhrůžek lichváře – starosty, který však není žádným velkým oligarchou, žádnou vysoce postavenou osobou, nýbrž starostuje ve vesnici Kareli a je pouze řadovým členem politické strany Gruzínský sen. Nadto v případě žalobce se nejedná o politický konflikt, nýbrž o spor o peněžní prostředky, které žalobce starostovi vesnice skutečně dluží.
15. Žalobce se v zemi původu ani nepokusil využít všech prostředků domoci se ochrany svých práv a tuto opustil. Dle sdělení manželky žalobce Z. N. v Gruzii nyní probíhá soudní řízení o určení náhrady dluhu ve splátkách. Na rozdíl od žalobce nepovažuje žalovaný za příslušníky určité sociální skupiny oběti lichvy či korupce, neboť tito nesplňují definici určité sociální skupiny. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, sp. zn. 2 Azs 40/2003 se mj. uvádí: „*Sociální skupina ve smyslu zákona o azylu je společenský útvar, jenž je určitelný natolik přesně, aby byl vůbec způsobilý k pronásledování. Příslušnost k sociální skupině je totiž nutno vnímat jako možnost, na jejímž základě může ČR poskytnout ochranu i z jiných důvodů motivujících k pronásledování, než z důvodu rasy, náboženství, národnosti či politického přesvědčení. Takovými důvody jsou typicky příslušnost k sexuálním menšinám, skupinám spojeným přesvědčením nenáboženské a nepolitické povahy a jiným skupinám, jevícím znak způsobilý k pronásledování, jenž nemusel být zákonodárci v době přijímání zákona o azylu vůbec znám.*“ Sociální skupina se skládá z osob podobného společenského původu anebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. Příslušnost k ní se stává důvodem k pronásledování zpravidla tehdy, když její politická, názorová orientace, minulost nebo hospodářská činnost jejích členů či samotná její existence jsou považovány za překážku politice vlády, když taková skupina není považována za loajální vůči státu či jeho exekutivě.
16. V žalobě zmiňovaná korupce, lichva a vliv oligarchů existuje i v zemích s vysokými demokratickými standardy a pro orgány činné v trestním řízení je složité se s těmito jevy vypořádat, avšak jak již bylo v minulosti mnohokrát soudy judikováno, institut azylu je institutem výjimečným.
17. Dle názoru žalovaného, žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž žalobou nebylo zpochybněno rozhodnutí správního orgánu, kterým

byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. S

18. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti žalobce navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Replika žalobce

19. Žalobce upozorňuje na skutečnost, že žalovaný se nikterak nevyjadřuje k tomu, že zmíněná soukromá osoba žalobce pronásleduje a vymáhá po něm dlužnou částku, která je ve výši dvojnásobku původně půjčených peněžních prostředků, přičemž uhradit je musí žalobce bezodkladně. Těchto peněz se věřitel snaží domoci prostřednictvím výhrůžek zabitím žalobce a jeho rodiny, včetně dětí.
20. Žalobce vytýká žalovanému, že se nezabýval, jakým způsobem se obracel na státní orgány s žádostí o poskytnutí ochrany svých tvrzených práv, která mu byla odepřena.
21. Ve vyhodnocení žalovaného, že Gruzie je bezpečnou zemí, absentuje jakákoliv vazba na konkrétní okolnosti a situaci, ve které se žalobce nachází. Pro žalobce Gruzie bezpečnou zemí není a s tím se žalovaný dostatečně nevypořádal, když posuzoval situaci v zemi pouze obecně.

V. Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání ve smyslu § 51 s. ř. s. Po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami rozhodl následovně.
23. Ze skutkových okolností projednávané věci vyplývá, že dne 26. 5. 2021 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice ve smyslu § 10 odst. 2 zákona o azylu. Správní orgán o této žádosti rozhodl dne 29. 7. 2021 tak, že zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu.
24. Ze správního spisu plyne, že žalobce dne 3. 6. 2021 při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu sdělil následující skutečnosti – žalobce je státním příslušníkem Gruzie, gruzínské národnosti, křesťanského vyznání, nejeví zájem o politiku, je ženatý a v Gruzii má tři děti. Z Gruzie vycestoval letadlem v rámci bezvízového styku dne 1. 12. 2017. Do Gruzie se vrátil dne 15. 2. 2018 a do ČR opět letecky odcestoval v rámci pracovního víza dne 20. 12. 2018. Opět se vrátil do vlasti dne 4. 6. 2019 a do ČR zpět přicestoval 8. 6. 2019. Poslední návrat do vlasti se uskutečnil dne 7. 1. 2020 a do ČR se vrátil dne 21. 1. 2020. Žalobce uvedl, že v ČR měl pracovní povolení platné do dubna 2020. Jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvedl stejně jako jeho manželka – dluh u soukromé osoby, která žalobci a jeho rodině vyhrožuje. Žalobce má tak obavu, že pokud se vrátí do vlasti a dluh nezaplatí, věřitel žalobci a jeho rodině ublíží.
25. Ze správního spisu je dále zjištělné, že byl s žalobcem, za účelem zjištění stavu věci, proveden pohovor, jehož průběh je zachycen v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 3. 6. 2021. Při pohovoru žalobce zmínil, že přijel do ČR za prací, ale na místě na něj nikdo nečekal a práci spolu s manželkou žádnou nesehnali. Po necelých třech měsících se tedy vrátili zpět do vlasti. Manželka se seznámila s jistou ženou, která jim nabídla práci v ČR, a za tímto účelem si žalobce vyřídil v ČR pracovní vízum. Žalobce sdělil, že důvodem opakovaných návratů do vlasti bylo setkání s dětmi. Žalobce měl v ČR pracovní povolení platné do dubna 2020 a uvedl, že pracoval na stavbách a žádosti o prodloužení pracovního víza nebylo ze strany správních orgánů vyhověno. Ke stěžejnímu důvodu pro odcestování z vlasti žalobce uvedl, že v roce 2017 si od soukromé osoby půjčil 5 000 USD za účelem vycestování do ČR za prací. Ve smlouvě byla uvedena vyšší částka, než kterou žalobce skutečně od věřitele obdržel. Z dlužné částky žalobce věřiteli zaplatil již 1 000 USD. Následně z důvodu nemožnosti dluh splnit, se dlužná částka navýšila na 13 000 USD. Žalobci věřitel nevyhověl s požadavkem rozložit dlužnou částku na splátky a stejně tak soud žalobcovu žádost zamítl. Jakmile nemohl žalobce věřiteli splácet, před sedmi nebo osmi měsíci začaly výhrůžky ze strany zmíněného věřitele. Žalobce při pohovoru tvrdil, že věřitel se schyloval k výhrůžným telefonátům a hrozil žalobci a jeho manželce, že přijdou o dům a děti skončí na ulici. Babičky dětí rovněž věřitel vyhrožoval jak osobně, tak i telefonicky. Věřitel využil k jeho výhrůžkám vůči žalobci i sociální síť a požaduje okamžité splacení dlužné částky. Věřitel odmítl přijmout částku 6 000 USD. Za uvedený úvěr ručí nemovitou věcí – domem. Dále v pohovoru zaznělo, že ve vlasti žalobce neměl žádné problémy s policií a soudy, neměl žádné problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství apod. Na otázku čeho se žalobce obává, odpověděl, že v Gruzii nenajde takovou práci, aby mohl zaplatit spolu

s manželkou takovou částku peněz a dále má obavy z toho, že věřitel – starosta vesnice na žalobce a jeho rodinu „pošle své lidi“.

26. Krajský soud vycházel v dané věci z následujících ustanovení zákona.
27. Dle § 16 odst. 2 zákona o azylu se posoudí žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná, *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“*
28. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že: *„Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“*
29. Z dikce ustanovení § 16 odst. 3 je nutné dovodit, že pokud je žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, neposuzuje se možnost udělení azylu nebo doplňkové ochrany z důvodu sloučení rodiny nebo azylu z humanitárních důvodů. Krajský soud se tedy v mezích žalobních námitek a zákonného soudního přezkumu zabýval tím, zda žalovaný postupoval v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 zákona o azylu, když vyhodnotil, že v případě žalobce jsou dány důvody pro posouzení žádosti jako zjevně nedůvodné ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu.
30. Zákon opravňuje žalovaného (resp. dává mu povinnost) zamítnout žádost jako zjevně nedůvodnou, přichází-li žadatel ze státu, který je považován za bezpečnou zemi původu, pokud žadatel neprokáže, že v jeho individuálním případě zemi nelze považovat za bezpečnou.
31. Pokud je země původu zařazena na seznam bezpečných zemí původu, je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby prokázal, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze. Je tedy na žalobci, aby předložil takové individualizované a konkrétní skutečnosti vyznačující se dostatečnou mírou intenzity závažnosti s ohledem na výjimečnost udělení mezinárodní ochrany, které mohou být důvodem pro závěr, že daná země se v případě žalobce nedá považovat za bezpečnou zemi.
32. Takový postup aprobuje Nejvyšší správní soud, když z jeho ustálené judikatury vyplývá, že u institutu bezpečné země původu se uplatní vyvratitelná domněnka, že země původu dodržuje mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, a že tedy žadateli nehrozí pronásledování ani vážná újma ve smyslu zákona o azylu. Je proto na žadateli, aby tuto domněnku vyvrátil. Například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli [...]. Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“* Tentýž názor Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č.

j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, V poslední době jej pak potvrdil např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23, a v usneseních ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-34, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-34, či ze dne 4. 12. 2020, 3 Azs 129/2020-68.

33. Také v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70 Nejvyšší správní soud uvedl, že *„žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b/ zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“*
34. Žalobce namítal, že představil takové skutečnosti, že nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu pro žalobce, neboť mu hrozí pronásledování ze strany věřitele. Krajský soud nejprve předesílá, že v souladu se zněním ustanovení § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu, žalovanému nelze vytýkat nedostatečné zdůvodnění neprovázanosti potíží žalobce s azylovými důvody. Správní orgán se nemá zabývat tím, zda jde o pronásledování žalobce z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, konkrétně k obětem organizované lichvy ve smyslu § 12 zákona o azylu, ani tím, zda ve smyslu § 14a zákona o azylu lze žalobcovy potíže podřadit pod riziko vážné újmy. Po žalovaném bylo nutné požadovat, aby se s dostatečným odůvodněním vypořádal s tím, zda tvrzení žalobce vyvracejí domněnku o tom, že Gruzii lze považovat za bezpečnou zemi původu pro žalobce s požadavkem na náležité odůvodnění učiněného závěru.
35. Žalobní námitky žalobce, které vytýkají žalovanému nedostatečné zhodnocení azylových důvodů ve smyslu § 12 a 14a zákona o azylu jsou nedůvodné. V případě aplikace bezpečné země původu se neposuzuje, zda žadatel by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, protože se předpokládá, že Gruzie určitým hodnocením prošla při zařazování na seznam bezpečných zemí původu. Jak bylo uvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, sp. zn. 2 Azs 47/2003: *„Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona.“* Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 10. 2014, č. j. 7 Azs 168/2014-35 uvádí: *„Jakkoli neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu, jejichž žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná, často v žalobě a v kasační stížnosti zdůvodňují, proč u nich byly dány důvody podle § 13 či § 14 zákona o azylu, popřípadě dodávají zcela nová tvrzení, jež mají dokazovat jejich odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, správní soud může posuzovat již jen to, zda bylo namíste jejich žádost na podkladě tvrzení v ní obsažených zamítnout podle § 16 zákona o azylu či nikoliv.“* Je tedy na žalobci předkládat taková tvrzení, ze kterých může vyplývat, že situace žalobce se vyznačuje takovými okolnostmi, které vyvrací domněnku, že Gruzie je pro žalobce bezpečná země.
36. Žalobce v průběhu správního řízení mj. uvedl, že se obává pronásledování ze strany soukromé osoby a možného násilného jednání, které věritel naznačuje prostřednictvím výhrůžek. Žalovaný v úvodu napadeného rozhodnutí shrnul situaci žalobce a refletoval poskytnuté údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v navazujícím pohovoru.

Žalovaný ze skutkových zjištění vyhodnotil, že žalobce usiluje o mezinárodní ochranu z důvodu obavy z jednání věřitele, od kterého má vypůjčené peníze. Žalovaný vycházel ze skutečnosti, že Gruzie je zařazena na seznam bezpečných zemí. Závěry o obecné situaci v Gruzii žalovaný posoudil v souvislosti s tím, že žalobce neměl žádné problémy se státními orgány a policií z důvodu rasy, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Žalovaný rovněž nedošel k závěru, že by žalobci měla být odmítnuta ochrana jeho osoby, nebo že by stát nebyl ochoten poskytnout mu pomoc s ohledem na to, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se svých práv u státních orgánů v případě vyhrožování ze strany soukromé osoby. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zamítavý postoj zdůvodňuje také tvrzením, že azylové řízení není zákonem konstruováno jako řízení, prostřednictvím kterého lze legalizovat svůj pobyt v ČR nebo jako možnost získat pracovního povolení.

37. Krajský soud proto souhlasí s žalovaným, že žalobce svým tvrzením neprokázal, že v jeho případě nelze zemi původu Gruzii považovat za bezpečnou zemi. Žalobcem uváděný důvod, tj. vyhrožování ze strany soukromé osoby, nelze *per se* považovat za důvod pro učinění závěru o tom, že Gruzie není bezpečná země. Jak správně žalovaný konstatoval, v Gruzii je možné využít legální nástroje v případě reálného nebezpečí ze strany soukromé osoby. Své tvrzení žalovaný podložil informacemi z přiložených spisových materiálů, zejména materiálu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu – stav listopad 2020 a došel tak k závěru, že v Gruzii se obecně lze domoci efektivní pomoci v případě porušení práv jednotlivců. Žalovaný vzal také v úvahu výpověď žalobce učiněnou v rámci pohovoru, že žalobce nemá se státními orgány a policií žádné problémy. Z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že nebyla vyvrácena tvrzení o tom, že v zemi původu existuje možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů. Ze správního spisu je seznatelné, že žalobce v průběhu správního řízení předložil tvrzení, že se již pokoušel u tamních soudů domoci bezúspěšně svých práv. Tato skutečnost soud rovněž nepřesvědčila, neboť se dle vyjádření žalobce nejednalo o ochranu před vyhrožováním soukromou osobou, tedy před jednáním trestněprávní povahy, ale předmětem stížnosti žalobce u gruzínského soudu, jak tvrdil žalobce v rámci pohovoru, byla údajně otázka, zda lze dlužnou částku uhradit ve splátkách. Pokud žalobce tvrdí, že taková žádost byla soudem zamítnuta, nelze z toho *a priori* dovodit takový závěr, že efektivní ochrany práv před násilným jednáním soukromé osoby v případě žalobce se nelze v Gruzii domoci. Obecně má žalobce pravdu, že v určitých situacích i obava z násilného jednání věřitelů může při splnění dalších podmínek (zejména pokud reálně hrozící nebezpečí dosahuje intenzity vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu a pokud stát nedokáže či nechce poskytnout ochranu před tímto nebezpečím) mít relevanci pro udělení doplňkové ochrany. V případě žalobce je však zákonný takový postup, že důvody pro udělení doplňkové ochrany se žalovaný správně nezabýval a zároveň tento důvod neposoudil jako způsobilý vyvrátit domněnku o bezpečnosti země. Přestože ze zprávy Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu vyplývá, že je Gruzie označena jako „částečně svobodná“ a že politická strana není údajně striktně oddělena od státu, nejedná se o okolnost svědčící o tom, že by běžný občan Gruzie neměl možnost domoci se ochrany svých práv. Tvrzením, že věřitel je součástí vládnoucí politické strany – starosta vesnice (nejedná se tedy o vysoce postaveného politika) s poukázáním na obecnou existenci korupce či propojení justice a policie s takovými osobami, nelze vyvrátit domněnku, že Gruzie není pro žalobce bezpečnou zemí. Krajský soud

s úmyslem nezlehčovat situaci žalobce konstatuje, že tvrzení, která vyvrací domněnku o tom, že je Gruzie bezpečnou zemí pro žalobce, vyžadují určitou míru intenzity závažnosti takového tvrzení. Ze skutečností popisovaných žalobcem navíc neplyne jasné zneužití veřejných pravomocí nebo vliv na justici a policii věřitele vůči žalobci, který se doposud s žádostí o poskytnutí ochrany u tamních správních orgánů nepokusil (vyjma žádosti o rozložení dlužné částky na splátky). Pro účely rozhodování o udělení azylu nestačí tvrdit, že standard míry ochrany lidských práv v dané zemi je obecně snižena, a že se tu ve značném rozsahu objevuje korupce, bez toho aniž by žalobce prokázal konkrétní dotčení na svých právech.

38. Žalobce s odkazem na zprávy o bezpečnostní situaci v zemi původu mj. uvádí, že v zemi existuje korupce a že úspěšné případy proti vysoce postaveným úředníkům, kteří jsou dobře s vedením v Gruzínském snu, zůstávají raritou. Vytýká žalovanému, že měl tvrzení žalobce v kontextu uvedených skutečností důkladně meritorně posoudit, mj. také srovnat s podrobnějšími zprávami o vlivu místních politiků na funkčnost a dostupnost policejní ochrany. Krajský soud se s tímto názorem neztotožňuje. V návaznosti na argumentaci v předchozích odstavcích, krajský soud žalobci připomíná, že pokud jde v daném případě o bezpečnou zemi původu, je na žalobci, aby předkládal důkazy a materiály, které jeho tvrzení podporují. Je tedy na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby unesl důkazní břemeno o tom, že Gruzii v jeho případě za bezpečnou zemi považovat nelze. Žalobce však nepředestřel žádnou podrobnější zprávu o zemi původu, která by vyvracela tuto domněnku, a proto se žalovaný správně vypořádal pouze s tvrzeními žalobce, které předložil v rámci správního řízení, v kontextu s žalovaným opatřenou zprávou Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu.
39. Obecná žalobní námitka směřující na porušení ustanovení správního řádu také není důvodná, neboť dle názoru krajského soudu si žalovaný opatřil dostatek důkazů, když vycházel zejména z poskytnutých údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a provedeného pohovoru k této žádosti i z informací o zemi původu z pohledu bezpečnostní situace a využil tyto důkazy jako podklad pro své rozhodnutí. K obecnosti námitek soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, podle kterého je žalobní bod způsobilý projednání v té míře obecnosti, v níž byl formulován.
40. Krajský soud na závěr konstatuje, že žalobcem tvrzené důvody v jeho žádosti o mezinárodní ochranu za situace, kdy byly naplněny podmínky zamítnutí této žádosti jako zjevně nedůvodné, nebyl žalovaný ve smyslu § 16 odst. 3 zákona o azylu povinen posuzovat z hlediska důvodů uvedených pro udělení azylu podle § 12 (tj. zda žalobce jakožto žadatel o mezinárodní ochranu neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona). Naproti tomu v souladu se zákonem usoudil, že žalobce svými tvrzeními nevyvrátil domněnku o tom, že Gruzii lze považovat ve vztahu k žalobci za bezpečnou zemi.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
42. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve

věci úspěch neměl. Žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení neuplatnil a krajský soud si není vědom, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 10. listopadu 2021

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně